

STORTINGET

Representantforslag 200 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud, Kari Kjønås Kjos og Morten Stordalen

Dokument 8:200 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud, Kari Kjønås Kjos og Morten Stordalen om å sikre verdige og tilrettelagte tannhelsetjenester til mennesker som er blitt utsatt for tortur eller overgrep eller har odontofobi

Til Stortinget

Bakgrunn

Et viktig mål for tannhelsetjenestene i Norge bør være at alle har lik tilgang på behandlinger uavhengig av etnisk bakgrunn, kjønn, personlig økonomi eller livssituasjon.

På TV2-nyhetene 31. januar 2021 kunne man se at odontofobi-, tortur- og overgrepspasienter med store tannbehandlingsbehov må stå i over fire år på venteliste hos TOO-teamene i den offentlige tannhelsetjenesten for å komme til en vurderingssamtale. Etter samtale med psykolog med påfølgende diagnostisk intervju/screening vil det fremgå hvorvidt pasienten fyller kriteriene for å omfattes av tilbudet.

Tverrfaglige behandler-team TOO består av psykolog, tannlege og annet tannhelsepersonell. Når pasientene er i stand til å motta tannbehandling, overføres/henvises de til Tannbehandler-team TOO, som kan være team med fylkeskommunalt ansatte eller privatpraktiserende tannleger som fylkeskommunen har inngått avtale med. Tannbehandler-teamet skal være del av et helhetlig tilrettelagt tilbud overfor de aktuelle personene og ha særskilt kompetanse for å ivareta pasientgruppen.

Dette er pasienter med store tannhelseproblemer som utgjør en risiko for utvikling av alvorlige infeksjoner. Mange har psykiske problemer og sliter med skam og skyld, og en slik venting kan medføre en alvorlig forverring av allerede eksisterende psykiske problemer.

Denne gruppen pasienter hadde fram til 1. januar 2018 rettigheter etter folketrygdloven og kunne få stønad fra Helfo. Det var da fritt behandlingsvalg – og ingen ventelister. Pasientgruppen ble deretter overført til den offentlige tannhelsetjenesten. Resultatet av dette har vist seg å være lange ventelister for pasientene.

Forslagsstillerne mener denne ordningen må reverseres. Rettighetene og pengene må flyttes tilbake til folketrygdloven. Det bør også opprettes et eget punkt i refusjonsordningen om odontofobi-, tortur- og overgrepspasienter. Dette er viktig for å målrette ordningen direkte til denne gruppen. Samtidig må man kvalitets sikre at pasienten får den tiltenkte behandlingen med tilstrekkelig kompetanse, og at samfunnet ivaretar sine behov for å kontrollere bruken.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sikre at det gjennom folketrygden ytes stønad til pasienter med forhøyet tannbehandlingsbehov som følge av tidligere livstraumer som tortur eller overgrep og til pasienter med odontofobi.
2. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om fritt behandlingsvalg for mennesker som får tannlege dekket av det offentlige.

3. Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med tidligere livstraumer som tortur eller overgrep og pasienter med odontofobi skal utredes, diagnostiseres og settes i sammenheng med tannbehandlingsbehov av lege eller psykologspesialist.
4. Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med tannbehandlingsvegning får tilbud om behandling for dette før tannbehandling iverksettes, med unntak av akutt behandling.
5. Stortinget ber regjeringen sikre at behandling for tannbehandlingsvegning utføres av kvalifisert helsepersonell.

7. april 2021

Sylvi Listhaug

Bård Hoksrud

Kari Kjønås Kjos

Morten Stordalen